



З АЛЯКСАНДРАМ  
ДУБРАВІНЫМПоўны  
стабільняк

Вось і пабудаваў Лукашэнка сваю мадэль шчаслівага грамадства. Ён сам і яго прыяцелі вельмі шчаслівія. Купаюцца ў раскошы, спажываюць далікія, п'юць у волю, тульяюць у гулін на свежым паветры, дурэюць, лятаюць на самалётах-верталётах туды-сюды па сваіх спраўах і па сібруках, катаюцца на браніраваных «мерседэсах», ходзяць у лазню, паднімаюць тонус. Прэзідэнт нават жонку не прывозіць у Дразды, каб не перашкаджала. Нельга спыніцца. Вечны кайф. Засакрэлі ўсё горш за камуністу, нават драздоўскае меню, каб, крый Божа, электарат не даведаўся пра іх шчаслівае жыцце.

Гэта іх рай, мэта жыцця, апошні щанец пажыць як хочацца. Каб усе наўкоў зайдзісці. І ўесь час душыць жаба: мала. Кожны дзень адно — мала, мала. Хочацца забяспечыць не толькі сябе, братоў, сятоў, дзяцей, але і ўнукаў, праўнукаў, пра-праўнукаў, пра-прапраўнукаў... Хочацца грошай, больш чым у Жучкі вoshай. Грошы — гэта шчасце, улада — гэта грошы. На той філософіі трymаеца ўсё шчасце барацьбы з карупцыяй і яго прыспешнікам.

Дзе мільёны долараў за прададзеную зброю? А за не-законныя аперыцы «Торгекс-по»? Хто кантралюе сродкі з кішэннага прэзідэнцкага бюджэту? Колькі народных грошай туды ліснула? Такіх пытанняў сотні, і адказы на іх будуть не хутка, але мы іх ўсё адно атрымаем. Куды яно дзенецца? Беряя хаваю, і то ўспіло, а на Лукашэнку будзе прыцьмам даносыкам, аматараў заляжыць «хадзяніна», бо, кажуць, не дзеліца са сваімі шкаду для сярэдняга і ніжэйшага звеніння. Асквапнасць нікому яшчэ на карысць не щыла.

Каб толькі ведалі бедныя чыноўнікі, што клююць дробныя падачкі з рук нашых бедных грамадзян, колькі круцица грошай на вышэйшым узроўні, колькі маюць аматары вузкага і вельмі цеснага кола найбольш прыбліжаных да «цела» (куды яны ніколі не трапяць!) Каб толькі ведалі ціхія сенатары з палатаў, колькі яны маглі бы мець законна, без дазволу прэзідэнта, праства за добрую работу на карысць сваёй краіны! Каб толькі ведалі наяўчанская грамадзяніне, як іх абдуруць Лукашэнка сваёй пальмамінай прагай да тэлевізійнай «справядлівасці»!

Вось і пабачылі мы вялізнае, небывалае шчасце нашага прэзідэнта, якое ён абіцай сваім выбарчыкам. Яму добра, астатнім — вельмі дранна. Па-навуковаму гэта называецца стабілізэт, стабілізацый разжыму, калі ўсім ўсё ясна перад тым, як скончыцца. Ліснуць, як бурбалка...

## РЭПАРТАЖ У НУМАР

На 11 траўня ў цэлым па рэспубліцы прагаласавала 1.722.042 чалавек, што складае 22,82% грамадзіннаў Рэспублікі Беларусь, якія маюць права ўдзельнічаць у выбарах.

## Былая наменклатура выбірае

Карэспандэнт НАВІНАЎ назіраў, як ідуць выбары прэзідэнта ў прэстыжным дому

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

**M**інск, Вайсковы завулак, 10. У гэтым сяміпавярховым доме побач з ін'язам атрымлівала кватэры бэзсэсэрскую наменклатуру. І зараз тут жывуць Кісялёвы, Сакаловы, Таразевічы, ды яшчэ многія людзі з прозвішчамі, якія выклікаюць трапляючое пачуццё ў сяродомага савецкага чалавека.

Дзвёры ў пад'езд адчыняе кансьєржка. «Да Таразевіча, на выбары? Так, яны ўжо там», — саступае мне дарогу жанчына і з усмешкай дадае, відаць, у бок былога старшыні прэзыдента ВС: «Усё ніяк не супакоішча».

Падымаяўся на чацвёрты паверх. Сябры выбарчай камісіі Людміла С. і Уладзімір М. як раз выходзяць з кватэры Георгія Таразевіча. Гаспадар толькі што апусціў блюэтэн у скрыню. Ён у добрым настроі і ахвотна дзеліцца прагнозам.

«Прыкладна палова дома прагаласуе», — кажа былы старшыня Вярхонага Савета.

Пачынаецца абход кватэраў. Уладзімір трymае скрыню, Людміла націкае кнопкі звання.

— Зараз ідзе галасаванне за прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Прапануем вам прыняць у ім удзел. Вось блюэтэн. У іх дзве кандыдатуры — Чыгіра і Пазьняка. Вы можаце выбраць любую альбо закрасліць абедзве...

— Выбары? Калі ласка, заходзіце...

Альбо:

— Якія выбары? А-а, вы канстытуцію чытаў?.. — дзвёры з шумам зачыняюцца.

У якой дакладна кватэры зараз адмовіліся галасаваць, я не ведаю. Ды мяне і не цікавіць. Вось Кісялёвы не хавалі, што з ахвотай будуць галасаваць, а як паставіліся да выбараў у кватэрах Сакаловых

— іхняя справа.

Вынік: з 21 кватэры прынялі ўдзел у галасаванні жыхары 7. Трэцяя частка ўголу не аддавалася, там нікога не было. Астатнія адмовіліся. Па назірэннях Уладзіміра большасць тых, хто галасаваў, аддавалі перавагу Міхаілу Чыгіру. Звычайна, галасуючы за яго, людзі не хаваюцца. Адна выбарчыца гэтак жа адкрыта прагаласавала за Зянона Пазьняка. І яшчэ адзін важны вынік.

Трыццаць хвілінаў шло галасаванне ў дому нумар 10 па Вайсковым завулку. За гэты час з пастаронку, што знаходзіцца побач з паркам Горкага, сто разоў магла прыехаць машына з міліцыянтамі. Аднак не прыехала. Альбо ніхто з быльшіх наменклатурышчыкаў не пазваніў «куды трэба», альбо міліцыянты павялі сябе па прынцыпе: «хай галасаваць, яшчэ невядома, чым усё скончыцца». ■

## Грамадзянская камісія шукае Захаранку

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Мінскай гарадской пракуратуры Алегам Вольцькам.

У панядзелак у Мінску адбылося экстраннае паседжанне Каардынацыйнай рады дзяржаўных органаў ў 22 гадзіны ў раёне вуліцы Радзівілаўскай, Прывожай і Жуковіцкага і што-небудзь ведаюць па ягоныя далешыні лёс, патэлефанаваць па тэл. 263-04-82.

Па словам члена рады, лідэра сацыял-дэмакратаў Міколы Статкевіча, апазыціянеры не да-

вяраюць афіцыйнаму роспіску Захаранкі, які пачала міліцыя.

На думку Статкевіча, улады маюць самае непасрэднае дачыненне да знікнення экс-міністра. Таму апазыція і вырашыла стварыць грамадскую камісію, у якую ўвайшлі волынскія спецыялісты — юрысты і быўшыя аператары ўніверсітэта. У прадстаўніцтве камісіі, па словах Статкевіча, амаль німа сумнення, што знікненне Захаранкі мае палітычныя прычыны. ■

## Расійскія дальнабойшчыкі, пакрыўджаныя Лукашэнкам, будуць пікетаваць у Маскве

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

У чора расійскія дальнабойшчыкі, якія падарылі ад прэзідэнцкага дэкрэта, што забаране вывоз многіх відаў прадуктаў за межы Беларусі, наведалі консульства сваёй краіны ў Беларусі.

Шуміха, узнятая ў СМІ пас-

ля падачы дальнабойшчыкамі скары ў Вярхонагі суд Беларусі, вымусіла супрацоўнікаў консульства ў гэты раз уважліва выслухаць прадстаўнікоў пакрыўджаных кіроўцаў, пасля чаго яны паабяцалі шчыра ва ўсім разабрацца. Ва ўсякім разе прадстаўнікі дальнабойшчы-

каў былі задаволеныя вынікамі візіту і паведамілі журналістам, што цяпер ад'ядзяшьце дадому ў Стайрапольскі край. Праўда, перад гэтым у іх ёсць намер яшчэ раз звярнуць на сябе ўвагу, наладзіўшы шматлюдны пікет каля будынка расійскага МЗС у Маскве.

## САТЫРЫКОН



## ЦЫТАТА НУМАРА

8 мая. Валаград. Плошча загінуўшых герояў. Беларускага прэзідэнта тут чакалі даўно.

Алена ЛАДУЦЬКА

Беларускае тэлебачанне, АТН, 8 траўня 1992.

## Затрыманыя памежнікі

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

нага аўтамабіля.

Каб затрымаць злачынца, давялося разыграць ситуацію дачы хабару, падчас якой пацвердзілася ранейшая інфармація абнесумленнісці гэтых памежнікі, якія за гроши давалі дазвол на беспраходны праезд крадзеных аўтамабіляў.

## Бяздомныя лібералы

Вадзім КАЗНАЧЭЎ

да пачатку рамонту». Паводле інфармаціі, якая маецца ў старшыні АГП, пасля капрамонту будынак аддадуць органам унутраных спраў.

Пакуль што абсталяванне і аргтэхніку пааспіхвалі па прыватных кватэрах і лецішчах. У хуткім часе АГП знойдзе прытулак у офісе сваёй маладзёжнай арганізацыі «Грамадзянскі форум». «Зараз мы шукаем спонсараў, якія б дапамаглі нам вырашыць пытанне з набыццём памішкання для штаб-кватэраў», — паведаміў С.Багданкевіч.

## Усё карацейшае «плячо» да суседзяў

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

ўсяго да некалькіх соцен легкавых машын.

«Кароткім плячом» называюць брэсцкія мытнікі цяпераўшнія паездкі на некалькі разоў у дзень сноўдаўаць пра памежны пераход «Варшавскі мост» брэсцкія «спіртавозы», зарабляючы на ёзьдзе перакупшчыкамі дазволеных нормай гарэлкі і цыгарэт 2-3 долары навару.

Некалі і прыбытковы «чайночны» бізнес налегкавіках перажывае відочны спад: калі злосна не паштрафаваць на ўходзе. І калі яшчэ летася мытнія «Захадні Буг» перацівала 2,5 трывёна рублёў, то план на сёлета ў новых цэнах (прыблізна 7 трывёнаў) ніяк не выконваецца, калі злосна не паштрафаваць на ўходзе.

Некалі і прыбытковы «чайночны» бізнес налегкавіках перажывае відочны спад: калі злосна не паштрафаваць на ўходзе.

## Прыватную друкарню наведала міліцыя

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Прадстаўнікамі міліцыі і КДБ Беларусі дадзены зарад актыўна шукаць і канфіскуваць любыя друкаваныя матэрыялы аб выбарах прэзідэнта краіны. Каб знайсці «крамолу», робяць спецыяльныя рэйды па офісах апазыціі. Прычым часам міліцыя паводзіць сябе вельмі дзіўна.

У панядзелак больш за дзесятак міліцыянтаў у форме і цывільнім завіталі ў памяшканні.

## У польскія паркі — без візаў

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Для беларускіх і польскіх турыстаў, якія жадаюць адпачыць у нацыянальных парках «Белавежская пушча» (Беларусь) і «Бялая вежа» (Польшча), неўзабаве будзе адкрыты новы турыстычны маршрут, які прадугледжвае бязвізуе перасячэнне мяжы.

Турысты, якія купілі тур на наведванне нацыянальных паркаў Беларусі, зможуць убачыць шмат цікавага, утым ліку музеў прыроды, жывёлай, якія жывуць у пушчы, а таксама сумнавядомыя Віскулі.

## СПЕЦСЛУЖБЫ

«Непрыгожыя» методы выкарыстоўваюць  
спецслужбы пад час вярбоўкі беларусаў у свае шэрагі

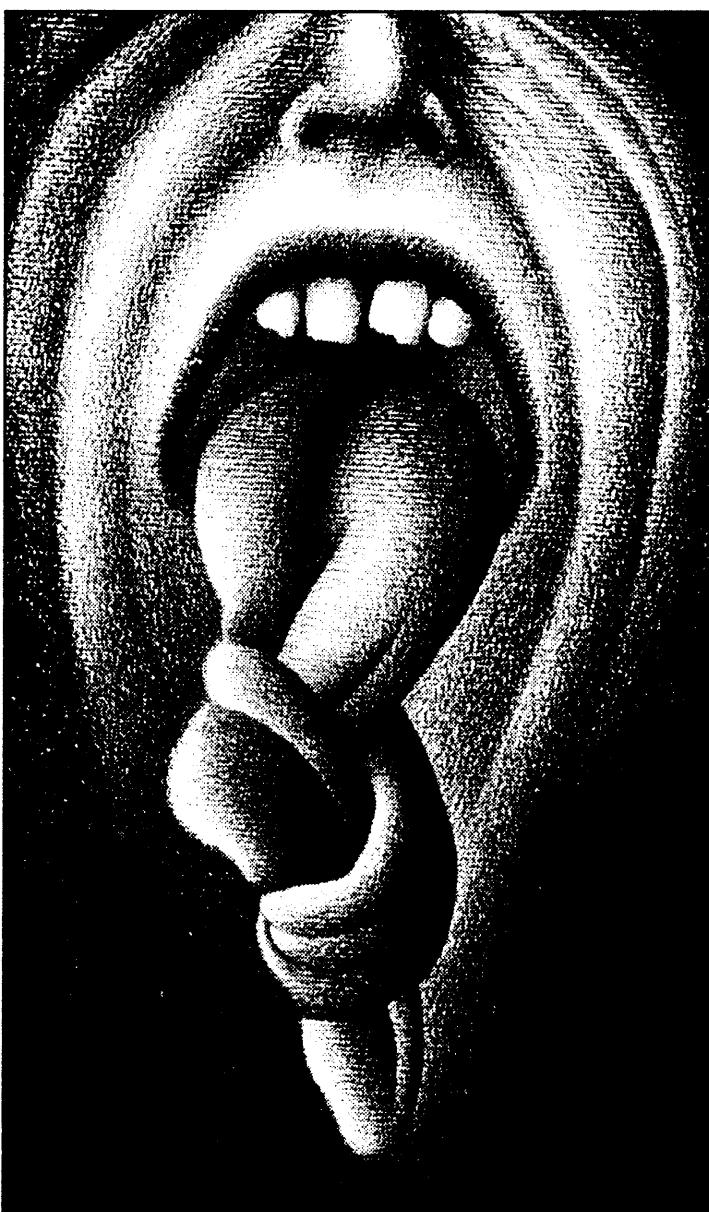
## Хочаш вучыща — зрабіся стукачом

Аляксей Шыдлоўскі

Супрацоўнікі беларускіх спецслужб глядзяць у перспектыву і з гэтай мэтай старанна апрацоўваюць палітычна актыўную моладзь. Яшчэ не забылася гісторыя вярбоўкі КДБЭшнікамі Паўла Карнацыцкага, былога старшыні «Маладой Грамады», якая ўспыла на паверхню толькі дзякуючы эміграцыі Паўла. Наступнай ахвярай камітэтчыкі абраўлі намесніка старшыні «Маладога Фронту» Андрэя Пятрова, які вучыща на чацвёртым курсе фізічнага факультета БДПУ.

Прыкладна ў пачатку краставіка Пятрова да сябе на размову нечакана выклікаў праектар. Пры з'яўленні Андрэя ён выйшаў з пакоя, пакінуўшы студэнта сам-насам з чалавекам, які прадставіўся як Андрэй Блын, супрацоўнік КДБ, адказны за педуніверсітэт у галіне вывучэння студэнтаў. Праўда, на прадмет чаго ён вывучае студэнтаў, засталося неизразумелым. Мэтаю выкліку, па словах супрацоўніка камітэта, з'яўлялася азнаямляльная гутарка, аб якой ён папрасіў нікому не гаварыць. І Андрэй бы не звярнуў увагу на ту пяцівільнную гутарку, калі б не наступствы, што пачаліся пазней.

Андрэй не бачыць выйсця з гэтай сітуацыі. У адчай хлопец распавеў усю гісторыю карэспандэнту НАВІНАЎ: «Хачу, каб урэшце мяне пакінулі ў спакоі. Хачу вучыща без страху за будучую сесію».



## Карбункулы законности

Александр ДУБРАВИН

Роісь на досуге в кіпе непрочитанных газет, наткнулся в «СН» за 16 апраля с.г. на удивітальніе пісьмо под названіем «Честь имеем ответствіть», вдохновенна напісаное в редкем нынче жанре отповеді плотной группой граждан: полковником (род войск не указан) Рожневым и офицерами МВД Беларуси Урбаном, Носковым, Некрасовым и Багуном.

Проізведеніе до краев наполнено горкай іроніей, могуць патетікай і глубокім чувством ответственности перед вышестоящымі товарищамі. Свонім смертельно заточеннымі остріемі отповедь направлена против вражескіх прысюков бывшего міністра внутренніх дел Юрия Захарэнко, котрый в однім из інтервью упрекнуў офицерскі корпус МО і МВД в отсутстві... благородства(?) Так і сказаў, между прочым, довольно опрометчиво, вслуш. Показаў свое нутро. Дескать, «няма таго, што ранш было». Не уважают вас, «гаспада ахвіцэра», нынче в широкіх народных масах. Нету вас, в некаторым роде, подлиннаго благородства і других столь необходимых вам драгоценных внутренніх качеств!

Сказаў, і полуціў разящій ответ прямі в глаў! «Удивітальніе слышаць все это, — саркастичнікі замечают авторы пісьма во главе з полковником, — из уст не простого смертного, а бывшего руководителя.., любівшага с гордостью.. пройтись по Минску в генеральском кожаном плаще». Действітально, удивітальніе. Если ходіл в кожаном плаще, то і не упрекай. Сиді і вспомінай, какое у тебя было счастье. Как гордо ты ходіл по Минску, а все благородные офицеры вокруг трепетали і наполнялись ѿчу-

шением лічнога оргазма при однім твоему прибліжэні. Ага, кусяй тепер локти! И не думай, что мы завідаем твоему плащу. Нынче плашай море. Считай, есть у каждого. Слава Богу, рынак на «Дінамо» пока ёшчэ коптіт небо. «Мы видім друтое, — мгновенна ставіт точны диагноз коліктів автораў, — когда вы говорите о нищенскій пенсіі, о службе ради похлебкі, то складываецца впечатленіе, что вас захватил примітивны матеріализм во всех формах: от ідئального до бытowego, а это есть смертельный враг армии і ее боевой готовности». То есть, господин Захарэнко, грубо говоря, в некаторых товарищах змеі проніклі подозрение, чы ты стал чужаком, подлым наймитом, полностью перероділіся в потребітеля і мещаница. Будто не знаеш, чы при нынешніх системе польской государственной боеготовности офицеру ні к чemu зарплата, пенсія і жирная похлебка. Нужен замполіт, ста грамм і свежіе кальсоны.

Чытаем даліше. Те строкі, где дрожж пробирае по-настояще му. По-хорошому юдовіто, по-чекістски безжалостно, на высокай дрожжающей ноте полковника Рожнева і его колегі по міровоззрению бую наполова свой проніцательностью бывшаго міністра: «Каковы ваши истин-

ные цели? Кого вы хотите собрать под свои « знамена » и зачем? ». Вот он, апогейный вопрос отвяди! Вот он, стержень непримиримых разногласій! Два мира — две системы! На кого работаешь? Главное, зачем тебе это нужно, что замыслил? На что покушаешься, гад? На святое? Хочешь под названием « союз офицеров » сколотить гнусную банду? Насиловать и грабить? Вывозить в Россию масло? Брать и не возвращать кредиты? А в результате — бросить под ноги вражьим мордам наш зелено-красный флаг? Так не бывать же этому!

Далее следует апофеоз подлиннаго офицерскаго чувства, рвуцего узкіе рамкі пісьма: «Не нужно нас собираять в «союз», мы уже давно объединены корпоративным духом, на котором и вырастают бриллианты благородства! » Я такого нигде не чытал. Правду говорю. Каков слог, каково чувство! Словам тесно, мыслім просторно. Далеко не каждый офицер такие слова знает, а грамотно пишут их вообще единицы. «Корпоративный дух» офицеров МО і МВД! Без пояснений не догониш. Открываем ролю каждого благородному офицеру «Советскій энциклопедіческі словарь» и чытаем: «Корпоративное государство — одна из форм авторитарного политического режима, характерная для фашистского гос-ва. Идеологія рассмотривает гос-во как совокупность публичных служб (корпораций), выполняющих определенные социальные функции».

Что касаемо благородства, то врагам, по мысли авторов отповеді, не удастся подкузьміть нашіх офицеров. Нам не нужно буржуазное, лицемерное благо-

## След белорусских наемников в Косово

## КАМЕНТАР

навінаў

Вопрос остаётся пока открытым: если у НАТО нет отношений с Армией освобождения Косово, то это еще не исключает факта захвата наемников. С другой стороны, учитывая желание США помириться с Россией, оскорблённой бомбардировками Югославии, вполне естественно было бы желание НАТО скрыть такой неприятный момент, как плененные наемники. Скрыть, хоть бы до той поры, пока Североатлантический альянс не определится, кому же он «подарит» роль основного миротворца в Балканском кризисе.

Есть и еще один аспект данной проблемы. Газета «Аш-Шарк Аль-Аусат», сообщившая этот факт, по мнению некоторых ее читателей, не всегда дает до конца проверенную информацию. Нельзя исключать, что неправду сказала именно газета, а не представители НАТО. Но в случае, если эта информация является плодом воображения корреспондента в Албании, то какой смысл был в упоминании белорусов? Ведь жители Великобритании арабского происхождения, которых являются читателями газеты, навряд ли знают о существовании такой страны, как Беларусь.

Версия о том, что спецслужбы стран НАТО осуществили «бросок» информации, дискредитирующій союзников Югославии, через подставную газету, тоже пока не

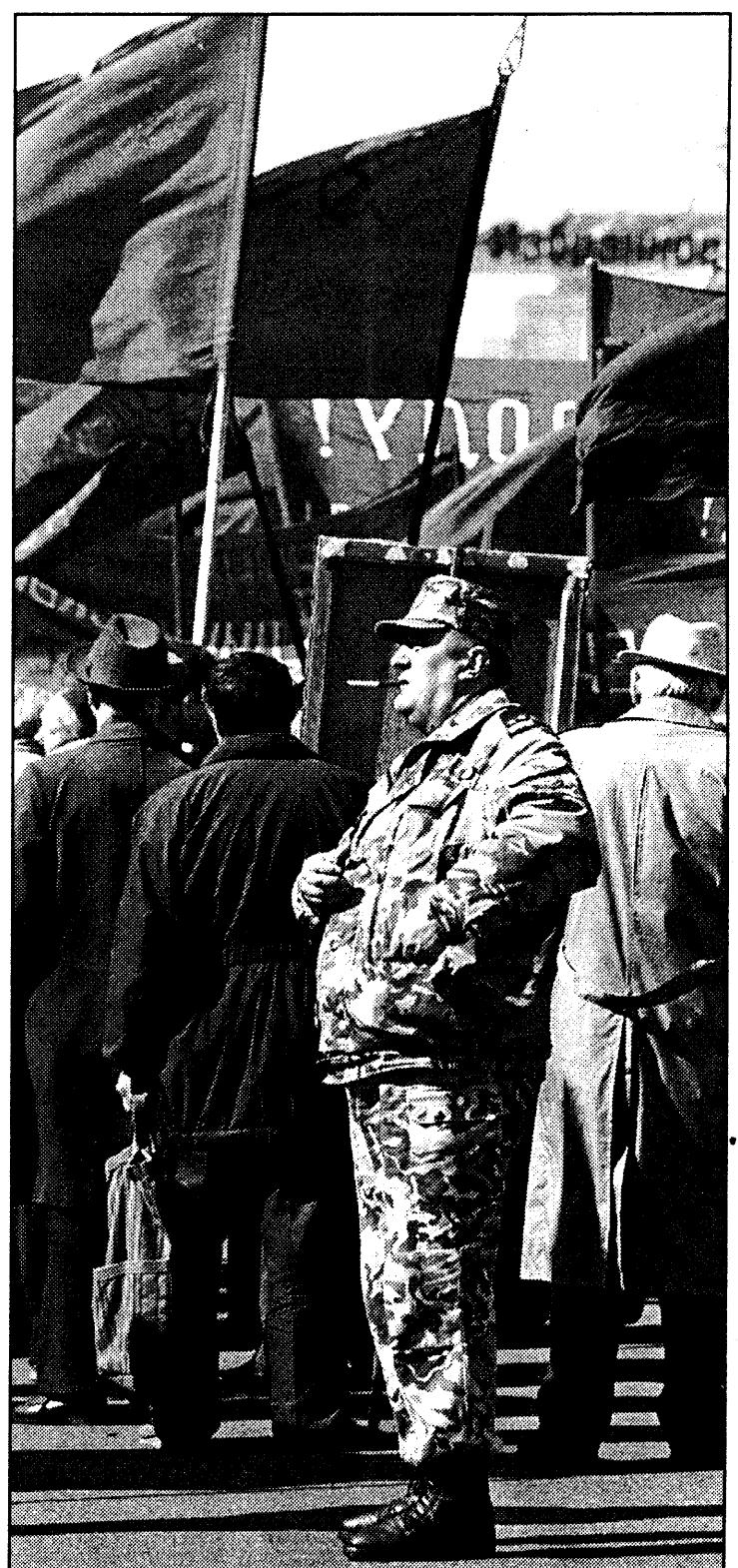
подтверждается. Ведь при подобной схеме сенсационную информацию должны были подхватить и растиражировать крупнейшие мировые информационные агентства. Этого же не произошло.

Скорее всего — нет дыма без огня. На начальном этапе военных действий, проводимых НАТО на территории Югославии, в России и Беларусь плодились инициативы по переброске добровольцев в очаг конфликта. И какая-то часть волонтеров должна была добраться до расположений сербских войск. Легко допустить, что часть волонтеров, прибывших из России и Беларусь, и попала в плен АОК.

Наша газета продолжит расследование этой темы. Мы надеемся, что сможем в итоге найти ответ на вопрос: воюют ли на стороне сербской армии наши соотечественники.

Если кто-то из читателей нашей газеты владеет информацией о гражданах Беларусь, которые самостоятельно направились поддержать с оружием в руках ту или иную из конфликтующих сторон, просим обратиться в редакцию. НАВІНЫ намерены заняться судьбой этих людей, так как государственные структуры отрицают факт участия белорусских граждан в военном конфликте на Балканах.

! НАВІНЫ предпринимают попытки связаться с пресс-секретарем АОК, чтобы подтвердить или опровергнуть через него факт пленения белорусов. Обо всех подробностях мы обязательно сообщим нашим читателям.



# У хворую дзяржаву клічуць лячыща

Аляксандр Лукашэнка праявіў  
міласэрнасць да камуніста Буракявічуса

**Вадзім КАЗНАЧЭЎ**

**Н**ядаўна Аляксандр Лукашэнка прапанаваў прэзідэнту Літвы Валдасу Адамкусу вярнуць у Беларусь літоўскага камуніста М.Буракявічуса. З нашай краіны той быў дэпартаваны на радзіму 5 гадоў таму, і з той пары адбывае пакаранне за кратамі. Абгрунтуванне прапановы — у тым, што Буракявічус хворы на сэрца, і Лукашэнка хоча, каб Мінск стаў месцам лячэння зняволенага камуніста.



Не будзем тут засяроджвацца на стаўленні да камунізму і камуністай увогуле і да Буракявічуса ў прыватнасці, на меры яго замешанасткі ў вядомых падзеях, калі яшчэ за Гарбачоўым Вільню быў уведзены танкі і загінулі людзі (меркаваній наконт гэтага маюцца розныя — хто лічыць Буракявічуса сапраўднымі злачынцам, хто — невінаватым пакутнікам, а хто і наогул ледзь не героям). Незалежна ад усяго гэтага, можна было бы палітыцы лукашэнкаў прапанаваць праста для хворага чалавека. Але тады ўзнікае пытанне: чаму б дзеля прыкладу не

ўлічыць, што ні Клімаў, ні Староўтай па законе не асуджаны. Аднак пра іх лячэнне за мяжой няма і гаворкі — нават усяго толькі меру стрымання ім, па медыцынскіх паказчыках, не змяняюць.

Такім чынам, узімаюць не-католікі сумніні ў шчырасці гуманістычнага намераў Лукашэнкі: ягоны трапляткі клопат пра здароўе замежных вязняў у супастаўленні з тым, як ён абыходзіцца з вязнямі айчынні, выглядае хутчэй цынізмам, чым гуманізмам. А казаць праўду, дык ніякіх сумніні ў самой справе няма. Не выпадае ўсур'ёз гаварыць пра шчырасць чалавека, для

якога, як дайно заўважана, хлусня ёсьць спосабам палітычнага выжывання; свой жа «гуманізм» Лукашэнка таксама дэмантструе пастаянна, асабліва ў адносінах да палітычных апанентоў. Ясна, што прапанава падлячыць Буракявічуса ў Беларусі — не больш як палітычная акцыя, паказная гатоўнасць узяць пад крылышка прыхільніка Савецкага Саюза і камуністычнай сістмы.

У 70-х гадах савецкая кіраўніцтва ажыццяўляла бартоўную здзелку з рэжымам А.Піначэтам, амбіянтам дысідэнта Уладзіміра Букоўскага на лідэра чылійскіх камуністаў Луїса Карвалана. Узімку б цікавая сітуацыя, калі б Літва скарысталася гэтым вопытам і прапанавала ў адказ свае медыцынскія паслугі: у Мінску лечаць Буракявічуса, у Вільні — Староўтава або Клімава. Тады Лукашэнка апынуўся б перад дылемаю: з аднаго боку, яго вядомая помеслівасць, з прычыны якой яму было б цяжка развітацца з якім-небудзь са згаданых вязняў; з другога боку, магчымасць вызваліць Буракявічуса і зарабіць на гэтым новыя палітычныя ажыццяўленія Савецкага Саюза на расійскіх прасторах. Так, амаль што гамлетаўская пытанне...

Яшчэ навеяліся нейкія аддаленяя асасцяці. Помніца, раней апазіцыя настойліва патрабавала, каб быў правераны стан псеўдичнага здароўя А.Лукашэнкі, прычым зрабіць гэта павінна незалежная псіхіятратычна экспертыза. Лукашэнка гэтым патрабаваннем чамусці пагрэбаваў. Словам, размову пра тое, як наш «праваслаўны атэіст» прапанаваў некаму лячыцца, хачу скончыць цытатаю з Бібліі: «Врачу, исцеліся сам».

## Турэмныя норавы

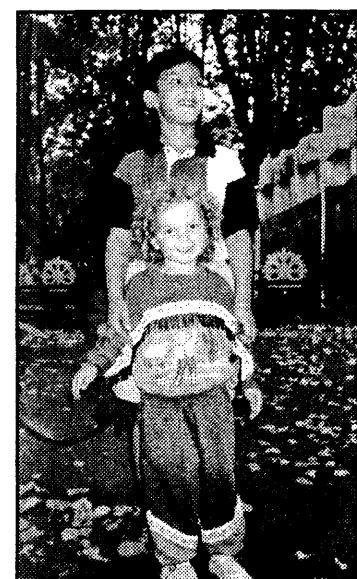
Парушаецца права дзяцей дэпутата  
Клімава на сустрэчы з бацькам

**Валерый ШЧУКІН, праваабаронца**

**У**жо паўтара года знаходзіцца ў турме дэпутат Вярхоўнага Савета 13-га склікання Андрэй Клімаў. За гэты час толькі некалькі разоў Андрэю Клімаву ўлады дазволілі сустрэцца з дзецьмі. За 15 месяцаў разлукі дачку Лену пусцілі да таты ў турму трох разы, а Стаса — двойчы. Прычым апошнія спаткі дзяцей з арыштаваным бацькам стала магчымым толькі пасля асабістага ўмяшальніцтва ў кра-

савіку 1999 года кіраўніка групы АБСЕ па Беларусі Ханса-Георга Віка.

Так на Беларусь выконваецца Канвенцыя ААН аб правах дзяцей, якая абавязвае недадзеннае права чалавека на падтрымание рэгулярных асабістых адносінаў з абодвумя бацькамі (артыкул 9). Для беларускіх следовых, мяркуючы па стаўленні да дзяцей Клімава, паняцце «рэгулярна» азначае адзін-два разы ў год.



● Дзеці політвязня  
Андрэя Клімава 4-гадовы  
Лену і 9-гадовы Стас

## РАЗМОВА

# Палітычная цана Эканамічнага супрацоўніцтва

**Алесь ДАШЧЫНСКІ**

**Хайнц ТЫМЕРМАН, навуковы дырэктор федэральнаага інстытута ўсходненавуковых і міжнародных даследаванняў у Кельне вядомы ў нашай краіне як аўтар даследавання «Беларусь: дыктатура ў сэрцы Еўропы?» Спадар Тымерман піша, што ў выніку падзеяў пасля рэферэндуму 1996 года закладзеныя асновы «для персанальнай дыктатуры». Наш карэспандэнт пацікавіўся ў спадара Тымермана яго поглядам на сённяшнюю сітуацыю ў нашай краіне, тым больш, што ён з'яўляецца членам Гістарычнай камісіі Сацыял-дэмакратычнай партыі Германіі.**

**— Спадар Тымерман, якую пазіцыю займае ўрад Вашай краіны ў адносінах да прэзідэнцкіх выбараў, якія стартавалі ў нашай краіне? Што Вы думаеце на-конт гэтага працэсу?**

— Еўрапейскі саюз і краіны, якія ў яго ўваходзяць, сярод іх таксама і Германія, афіцыйна не выказаліся па гэтым пытанні — яны спадзяюцца, што галасаванне праходзіць спакойна і без гвалту, і, магчыма, яно адначасова дасць штуршок для прымальнага вырашэння канстытуцыйнага канфлікту. На мой погляд, арганізаваныя апазіціі выбары даюць важныя палітычныя сігналы. Яны зноў звяртаюць увагу свету: у сваёй сённяшній форме рэжым Лукашэнкі-1996 вынікае з парушэння Канстытуцыі, у той час як апазіцыя ўвасабляе непарыўнасць канстытуцыйнага парадку ад 1994 года. Аднак патрабна шучыць прагматычнага вырашэння канфлікту паміж праціўнікамі — канфрантацыйнае авбастрэнне не адповядае ні беларускім, ні еўрапейскім інтарэсам.

**— Спадар Тымерман, як, на Ваш погляд, складаючыца ціпер адносіны паміж Германіяй і Еўрапейскім саюзам, з аднаго боку, і рэжымам прэзідэнта Лукашэнкі — з другога?**

— Германія і наогул Еўрасаюз не зацікаўлены ў ізаляцыі Беларусі, наадварот, яны жадаюць падключэння вашай краіны да агульнаеўрапейскага працэсу кааперацыі інтэграцыі. Перадумовы для гэтага павінны быць створаныя ў самой Беларусі. Цэнтральная значэнне мае тут фактычнае — а не толькі на паперы — захаванне асноўных еўрапейскіх каштоўнасцяў і

ларускага ўрада да дыялогу і кампрамісу.

— Як вядома, 20 ліпеня за-канчваюцца прэзідэнцкія паўнамоцтвы спадара Лукашэнкі. Як будзе развівацца адносіны краінаў Еўрасаюза і, у прыватнасці, Германіі з існуючым рэжымам?

— На мою думку, і пасля гэтай даты краіны Еўрапейскага саюза будзут прытымлівацца двухкаляўев палітыкі. З аднаго боку, яны працягнуть падтрымку апазіцыі. Дэпутаты ў Страсбургскім Еўрапейскім парламенце і ў нямецкім парламенце прайдзяць мітингамі салідарнасць са сваімі колегамі з Вярхоўнага Савета, якія нелегітимным чынам распушчаны ў 1996 годзе. З другога боку, Еўрасаюз пасля 20 ліпеня будзе падтрымліваць каналы для дыяло-глу з выкананічай уладай. У супрацоўніцтве з кансультатыўна-наглядальнай групай АБСЕ ў Мінску Еўрасаюз будзе імкніцца прывесці да дыялогу і «круглага стала» «абодва бакі канстытуцыйнага канфлікту, каб паступо-ва замацаваць у Беларусі вышэй-названыя дэмакратычныя нормы. Еўрасаюз і Германія, яго састаўная частка, адпаведна адзягніцца на гэтыя пазіцыі працэс. Для пачатку было б магчымым адмініст-блакіраванне кантактаў для высока-каспастаўленых функцыянеруў рэжыму, аднавіць програму тэхнічнай дапамогі TACIS і нарашце ўвесці ў сілу перспектывную дамо-ву артнёрства і капацітаты паміж Беларуссю і ЕС.

З прычыны аўтарытарна-рэпресіўнага характару рэжыму стратэгія ЕС мае на мэце, праз пасрэдніцтва паміж канфлік-туючымі бакамі, садзейнічаць вяртанню Беларусі ў сям'ю еўрапейскіх дэмакратыяў. Аднак значных шанцы, мне здаецца, заключаюцца ў тым, што Еўрасаюз прывабны ў якасці патэнцыяльнай партнёра для шырокіх гандлёвых сувязяў і масіўных інвестыцый для эканамічнай за-тартмоханай Беларусі. Стварэнне і абрэгунтуванне такога партнёрства мае, аднак, палітычны кошт: паступовае дэмакратычнае пе-раўтварэнне краіны на падставе агульнапрызнаных еўрапейскіх каштоўнасцяў і дэмакратычных прынцыпіяў.

## Не трэба тэлеграмаў, спадар прэзідэнт

**Расціслаў ПЕРМЯКОЎ**

**Адміністрацыя прэзідэнта Літвы Валдаса Адамкуса а-  
вергla сцярджэнне Аляксандра Лукашэнкі аб тым, што  
той накіраваў тэлеграму літоўскаму прэзідэнту. Нядаў-  
на беларускі прэзідэнт заяўвіў, што ў сваёй тэлеграме  
Валдасу Адамкусу ён напрасіў выпусціць у Беларусь для  
лячэння былога старшыню Камуністычнай партыі  
Літвы Міколаса Буракявічуса.**

Лукашэнка сцярджжаў, што ён напісаў наступнае: «Мне паведамілі пра пагаршэнне ста-  
ну здароўя Міколаса Буракяві-  
чуса, які быў незаконна выве-  
зены з Беларусі ў Літву пяць гадоў тому. Мы ведаем, што яму  
надобна патрабнай тэрміновай хірургіч-  
най аперацыі на сэрцы, якую можна ажыццяўіць у Мінску.  
Гэта магло бы павысіць шансы выратаваць чалавека, за чы-  
лі ёсць Беларусь адчувае пэўную маральную адказнасць». Лука-  
шэнка таксама паабяццаў вяр-

та, што калі яны ёсць ж атры-  
маюць пасланне ад Лукашэнкі,  
то, хутчэй за ёсць, адказ будзе на-  
ступным: літоўскіе заканчи-  
цівства забараняе ўмешаль-  
ніцтва ў дзяянні судовых орга-  
наў, якія займаюцца справай Буракявічуса. Да таго ж, у вы-  
падку неабходнасці Буракяві-  
чус можа атрымаць ўсю не-  
абходную медыцынскую дапа-  
могу ў самой Літве.

Офіс Валдаса АДАМКУСА:  
«Мы не атрымоўвалі та-  
кой тэлеграмы ад Лука-  
шэнкі. Не было ад яго і  
ліста. Дарэчы, звычай-  
на кіраўнікі дзяржаваў  
дасылаюць адзін адна-  
му дыпламатычную ка-  
рэспандэнцыю, а не ад-  
біваюць тэлеграмы».

У адміністрацыі літоўскага прэзідэнта паведамілі таксама